

Samenspraak

Mei 2021

Dirkzwager
legal & tax

Prof. Angela Maas
Women's health
moet op de agenda

Cathy van Beek
wil zorgreservist
stoer imago geven

Cybersecurity Team
Verhoog uw
cyberweerbaarheid

Samenwerken, samen (ont)zorgen

Dirkzwager
legal & tax

Expertises van de diverse disciplines bundelen doet Dirkzwager intern al jaren. Met externe partijen de handen ineenslaan gebeurt ook al langer, maar dit jaar gaan we dat nog verder intensiveren. Door ons fiscaal en juridisch advies te koppelen aan expertises van derden, kunnen we weer nieuwe innovatieve diensten ontwikkelen.

Zo hebben de juristen van Gezondheidszorg al jarenlang contact met KokxDeVoogd, adviesbureau voor de publieke sector. Alle ervaring die beide partijen opdeden met eerdere Governance Codes komt nu van pas voor het publieke domein. Bestuurders en toezichthouders zijn gebaat bij heldere richtlijnen en tussentijdse evaluatie. Daarop zijn onze nieuwe diensten gericht (p. 8). Samenwerken in de zorg leidt vaker tot interessante projecten. Zo heeft Dirkzwager samen met facilitair bureau CSG een model ontwikkeld om de schoonmaak in ziekenhuizen in eigen beheer te regelen. Welke voordelen dat oplevert, leest u op pagina 20.

Samenwerking ligt al in de naam besloten van Extra-ZorgSamen. Deze stichting zet zich in voor continuïteit in de zorg. De actie 'covid-19 Extra Handen' was enorm succesvol. Collega Charlotte Perquin-Deelen is lid van de Raad van Toezicht. Zij gaat in dit nummer in dialoog over de toekomst van de zorg met mede toezichthouder Cathy van Beek (p. 12).

Hanna Zeilmaker deelt haar juridische kennis als bestuurslid bij de stichting Hart voor Vrouwen. Zij vertelt samen met oprichter Angela Maas, hoogleraar cardiologie voor vrouwen, over dit fonds dat multidisciplinair onderzoek stimuleert en werkt aan een betere positie voor vrouwen in de gezondheidszorg (p. 4).

Samenwerken met meerdere disciplines in- en extern; samen zorgen, samen cliënten ontzorgen. In dit nummer benaderen we dit vooral vanuit gezondheidszorg, maar natuurlijk zien we deze ontwikkeling bij alle aandachtsgebieden van kantoor: energie, onderwijs, privacy, de German Desk... Maar daarover een volgende keer meer.

Tom Vandeginste, voorzitter bestuur
Dirkzwager legal & tax

TOEGEF

- 4 Toewijding**
Angela Maas en Hanna Zeilmaker:
"Women's health hoort hoog op de agenda"
- 7 Agenda**
- 8 Actueel**
Samenwerken aan innovatieve diensten: Governance in de (semi) publieke sector
- 12 Dialoog**
Cathy van Beek en Charlotte Perquin-Deelen: "We willen zorgreservist stoere status geven"
- 16 Stage in coronatijd**
Maaïke Valé, Freek Hoogink en Rozita Sharafi
- 20 Business Case**
Bundeling expertise voor schoonmaak in eigen beheer
- 23 Dossier**
Het multidisciplinaire Cybersecurity Team: "Verhoog zo snel mogelijk uw cyberweerbaarheid"
- 26 Dirkzwager nieuws**
Podcasts, video's en webinars
Kennis delen via online media naast fysieke events
- 28 Partner in MVO**
Intellectuele sponsoring van culturele sector
- 31 In Casu**
Kort nieuws

Samenspraak is een uitgave van Dirkzwager legal & tax

Contactpersoon Dirkzwager:
Annemarie Wiersma
marketing@dirkzwager.nl

Concept & productie: Caplan
Drukwerk: Coers & Roest

De verzendfolie is biologisch afbreekbaar, dit hoort na gebruik bij het restafval.

Colofon

Velperpoort
Velperweg 1
6824 BZ ARNHEM
Tel. 088 24 24 100

Stella Maris
Van Schaeck Mathonsingel 4
6512 AN NIJMEGEN
Tel. 088 24 24 100

info@dirkzwager.nl
www.dirkzwager.nl

Cardioloog Angela Maas (l.) en advocaat Hanna Zeilmaker maken zich hard voor het verbeteren van gezondheidszorg voor vrouwen via de stichting Hart voor Vrouwen.

Stichting Hart voor Vrouwen

“Women’s health hoort hoog op de agenda”

Hoogleraar cardiologie voor vrouwen, Angela Maas, is oprichter van Hart voor Vrouwen, een onderzoeksfonds van het Radboudumc in Nijmegen. Hanna Zeilmaker, advocaat Overheid en Vastgoed, is er bestuurslid. Twee vrouwen die zich hard maken voor een betere positie van vrouwen in de gezondheidszorg. Als patiënt én als zorgverlener.

“ets bijdragen aan de zorg is mooi, omdat je echt iets doet voor mensen.” Het enthousiasme straalt ervan af, als Hanna Zeilmaker over Hart voor Vrouwen begint. “Ik vind het geweldig dat ik met mijn juridische expertise mijn steentje kan bijdragen aan Hart voor Vrouwen. Normaal richt ik mij op overheid- en vastgoedgerelateerde zaken. Dan is het toch prachtig, dat ik in mijn loopbaan ook met zoiets aan de slag kan? Heel bijzonder ook dat Angela Maas deze stichting voor onderzoek voor vrouwen met hart- en vaatziekten heeft opgericht. Ik vind het fascinerend, dat iemand in zijn leven zo’n mooi doel nastreeft: de gezondheidszorg voor vrouwen verbeteren.”

Mannenwereld

“Dat heb ik niet aan het begin van mijn loopbaan zo bedacht, hoor. Het is zo gegroeid,” reageert professor Angela Maas. “Tijdens mijn studie geneeskunde in de

jaren ‘70 in Groningen was ik wel al met vrouwen in de maatschappij bezig. Ik bezocht ‘femsoc’-praatjes, feministisch-socialistische vrouwenpraatgroepen over het lot van de huisvrouw. Cardiologie heb ik gekozen omdat ik het een stoer mannenvak vond.” En dat heeft ze geweten, want die stoere mannen dwarsboomden haar carrière nogal eens. Er mocht in de jaren ‘80 bijvoorbeeld slechts één vrouw in opleiding binnen de maatschappij (‘de excuus-Truus’) en als vrouwelijk specialist met kinderechtes werd ze jarenlang gepasseerd voor een fulltime functie. Op alle belangrijke posities zaten mannen. “Ik zie wel een parallel met de advocatuur,” valt Hanna haar bij. “Ik was jarenlang de enige vrouwelijke vennoot op ons kantoor in Nijmegen. Dan ben je bij bepaalde discussies in feite een roepende in de woestijn. Nu zijn vrouwen nog steeds in de minderheid, maar wordt er gelukkig wel meer gestuurd op inclusie en diversiteit.”

Cardiofeminist

In haar praktijk zag Angela Maas steeds weer vrouwen met klachten die ze niet kon verklaren. “Ze vroegen mij: ‘Wat mankeer ik toch?’, maar ik had de antwoorden gewoon niet. Die patiënten hebben me wakker geschud. Mannelijke cardiologen vonden die vrouwen maar lastig. Het percentage mannelijke deelnemers aan cardiologisch onderzoek bij hartinfarcten was 78%. We wisten niets van specifieke vrouwenklachten.” In 1991 verscheen een eerste medische publicatie over vrouwen met hart- en vaatklachten. Angela Maas: “Ik raakte geïntrigeerd door oestrogenen en bloedvaten en zocht een promotieplaats, maar werd steevast naar gynaecologie doorverwezen.” Het keerpunt was een wereldwijd hart- en vaatonderzoek in 26 landen met 10.000 vrouwelijke patiënten. “Een oud-collega heeft mij in het zadel geholpen als landelijk coördinator. Dat gaf een enorme spin-off: ik kon een netwerk opbouwen,

eindelijk dat proefschrift schrijven en ik kreeg bekendheid als landelijk deskundige. Al met al was het een hele struggle, voor zowel de positie van de vrouwelijke cardiologisch patiënt als voor de vrouwelijke cardiologen. Vandaar dat ik mijzelf ook wel cardiofeminist noem. In Nederland gaat het inmiddels wel beter. Tegenwoordig zet ik mij via *Women as One* in voor de promotie van vrouwelijk medisch talent over de hele wereld.” (zie: womenasone.org)

Oprichting onderzoeksfonds

Wat veel mensen zich niet realiseren: hart- en vaatziekten zijn onder vrouwen doodsoorzaak nummer 1. Elke dag overlijden hieraan meer vrouwen dan mannen, 57 tegen 50 patiënten. De stichting stimuleert multidisciplinair onderzoek, om verbanden tussen hart- en vaatziekten met andere organen en externe factoren bij vrouwen aan het licht te brengen. “Ik gaf lezingen door het hele land en schonk de ontvangen cheques

aan de Hartstichting. Totdat ik bedacht: dat kan ik ook voor een eigen onderzoeksfonds speciaal voor vrouwen doen. Dat heb ik opgepakt samen met de manager cardiologie van het Radboudumc en nu voorzitter van de stichting, Lonneke van Reeuwijk.”

Veel (vrouwen)organisaties, maar ook particuliere patiënten doneren aan de stichting. Er worden allerlei grote en kleine activiteiten georganiseerd: vrouwen halen geld op binnen hun netwerk of een vrouwelijke patiënt fietst gesponsord de Alpe d'Huez op. Angela Maas geeft zeer regelmatig betaalde lezingen en van haar boek *Hart voor Vrouwen* gaat de hele opbrengst naar de stichting. Hanna Zeilmaker is sinds 2020 bestuurslid en verleent juridische bijstand. “De bedoeling is dat het fonds van Hart voor Vrouwen wordt ondergebracht bij het overkoepelende Radboudfonds. Ik houd daarbij in de gaten dat de positie van het fonds Hart voor Vrouwen, met name de zeggenschap over het doel en de bestedingen, voor de stichting blijft gewaarborgd.”

Vrouwenpatroon

Wat is nu het wezenlijke verschil tussen hart- en vaatziekten bij mannen en die bij vrouwen? Angela Maas: “Kernthema is dat de veroudering van bloedvaten en de hartspier bij vrouwen volgens een ander patroon gaat, dan we bij mannen gewend zijn. We hebben ons de afgelopen decennia vooral gericht

op het oplossen van vernauwingen in de grote kransvaten. Dotteren, stents, bypasses; het is allemaal geënt op het mannenpatroon. Maar vrouwen krijgen op veel latere leeftijd last van dit soort aderverkalking dan mannen, zo rond de 70-75 jaar. We weten nu dat we bij vrouwen van tussen de 40 en 70 jaar niet naar vernauwingen moeten zoeken, maar andere testen moeten gebruiken voor de juiste diagnose. Dat heeft onder andere met het ontstekings- en afweersysteem te maken. Na de overgang verandert het afweersysteem van vrouwen. Oestrogenen zijn betrokken bij het elastisch en soepel houden van de bloedvaten. Dus zie je bij vrouwen op oudere leeftijd dat die bloedvaten stijver worden dan bij mannen en ook de hartspier wordt veel stugger. Dat leidt weer tot een andere vorm van hartfalen dan bij mannen. Zo zijn er allerlei accentverschillen. Alleen zit die kennis nog onvoldoende in de systemen van cardiologen en zelfs in de leerboeken is dit niet opgenomen. Of soms in een kleine alinea: *‘heartdisease in subpopulations’*.” Hanna Zeilmaker, verbaasd: “En dan zijn wij vrouwen een ‘subpopulation’? Nou, ja! Daar moeten twee hoofdstukken staan: De vrouw. De man. Klaar!” De strijd is dus nog niet helemaal gestreden. Angela Maas: “Dat is de reden dat ik pleit voor meer vrouwelijke bestuurders. Geef vrouwen een betere positie in de gezondheidszorg en dan komen onderwer-

Angela: “Geef vrouwen een betere positie in de gezondheidszorg en dan komen *women’s health* en *gender equality* vanzelf op de agenda.”

Hanna: “Ik vind het geweldig dat ik met mijn juridische expertise mijn steentje kan bijdragen aan Hart voor Vrouwen.”

pen als *women’s health* en *gender equality* vanzelf op de agenda. Vrouwen interesseren zich daarvoor. Hanna Zeilmaker: “Klopt. Je ziet dat mannen aan de top vanuit een heel ander perspectief beslissen dan vrouwen. Dat is ook helemaal niet raar, maar het gaat uiteindelijk natuurlijk om beleid en besluitvorming vanuit een divers perspectief.” Eensgezind: “Er moet nu echt een versnelling komen. In de zorg, maar ook daarbuiten.” ■

Wilt u meer informatie over Hart voor Vrouwen of de stichting steunen? Kijk op: hartvoervrouwen.nl en hartvoervrouwen.vorradboudfonds.nl

Dirkzwager Agenda

Webinars 2021

In verband met het coronavirus zijn voorlopig alle fysieke seminars en andere events van Dirkzwager afgelast. Sommige seminars en workshops zijn uitgesteld, andere worden aangeboden in de vorm van een juridisch inhoudelijk webinar.

MAANDAG 17 MEI 2021

Herhaling: Cybersecurity, van preventie tot crisis-management

DINSDAG 18 MEI 2021

Zorg & Recht Lezing - MSB's: de stand van zaken

WOENSDAG 19 MEI 2021

Concurrentie op internet: in gesprek over AdWords, reviews en influencers

DONDERDAG 20 MEI 2021

Actualiteit IT-geschillen

DINSDAG 25 MEI 2021

De AVG en informatie-uitwisseling in verzekeringsverhoudingen

DONDERDAG 27 MEI 2021

Zorg & Recht Lezing - Inkopen in het sociaal domein

DINSDAG 1 JUNI 2021

Privacy en corona op de werkvloer

WOENSDAG 9 JUNI 2021

Zorg & Recht Lezing - Materiële controles en fraudeonderzoeken door zorgverzekeraars

DONDERDAG 17 JUNI 2021

De AVG en publieke samenwerkingsverbanden

DINSDAG 22 JUNI 2021

Zorg & Recht Lezing - De juridische en fiscale aspecten van een zorgvastgoedtransactie

We hebben volop nieuwe webinars in ontwikkeling voor de komende periode. Om op de hoogte blijven van het meest recente aanbod, kunt u kijken op onze eventpagina: dirkzwager.nl/events.

Aanmelden en terugkijken

Klik op de website op de 'aanmeldbutton'. Deelname is kosteloos en staat open voor alle geïnteresseerden. Op aanvraag kunt u de webinars terugkijken. Aanvragen via marketing@dirkzwager.nl.

Voor het opstellen van bijvoorbeeld een Governance Code voor de publieke sector is een innovatieve combinatie van disciplines nodig. Dirkzwager vindt deze in de samenwerking met KokxDeVoogd.

Samenwerkingstraject met KokxDeVoogd

Governance in de (semi)publieke sector

De jarenlange samenwerking tussen KokxDeVoogd, adviesbureau voor de publieke sector, en Dirkzwager legal & tax leidt tot nieuwe diensten en innovatieve producten die zich allang niet meer beperken tot puur juridische of fiscale zaken. “Dit gaat over governance waar naast juridische aspecten vooral gedrag, cultuur en omgangsvormen centraal staan. Zo’n multidisciplinaire benadering vraagt ook om een andere focus en bredere competenties dan die van de klassieke jurist of fiscalist.”

“Het contact met KokxDeVoogd loopt als een rode draad door de geschiedenis van Dirkzwager en van mij persoonlijk, als beginnend medewerker, partner en hoogleraar,” begint Louis Houwen, advocaat ondernemings- en gezondheidsrecht en bijzonder hoogleraar privaats-publiek ondernemingsrecht bij Tias, Tilburg University. “Vanaf begin jaren ’90 klopte Ben Kokx, een van de oprichters van KokxDeVoogd, regelmatig bij Dirkzwager aan voor juridische ondersteuning bij opdrachten voor overheden, netwerkorganisaties en publieke samenwerkingsverbanden. En vanaf 2010 hebben we ook bij Tias gezamenlijk geparticipeerd

in het Centrum voor het Bestuur van de Maatschappelijke Onderneming in Tilburg. Inmiddels is er sprake van een langdurige warme relatie met KokxDeVoogd. Belangrijk daarbij is ook dat we dezelfde kernwaarden delen: kwaliteit, innovatie, kennisdelen, opleiden, sterk cliënt- en oplossingsgericht werken met een brede landelijke ambitie. Kernwaarden die in onze gezamenlijke opdrachten voor cliënten doorwerken.”

Wederkerigheid

Gaandeweg kwam de nadruk meer te liggen op wederkerigheid in de relatie. Hoe konden beide kantoren hun gezamenlijke creativiteit en kennis aanspreken voor innovaties en nieuwe producten? Een voorbeeld is de herziene Governance

Code Cultuur 2019 voor onder andere musea, podiumkunsten en erfgoedinstellingen. Bij de ontwikkeling daarvan waren Ben Kokx als commissielid en Louis Houwen – die al eerder co-auteur was van de Governancecode Zorg – als voorzitter in de commissie GCC betrokken. Louis Houwen: “Voor de Governancecode Cultuur combineren we de praktische ervaring en het netwerk van Ben Kokx bij de overheid en in de museumwereld met mijn wetenschappelijke achtergrond en ervaring met de ontwikkeling van vergelijkbare governancecodes in andere sectoren, zoals de zorg en het onderwijs.” grond en ervaring met de ontwikkeling van vergelijkbare governancecodes in andere sectoren, zoals de zorg en het onderwijs.”

Evaluatietool voor bestuurders en toezicht-houders in het (semi)publieke domein

Arthur Cremers (KokxDeVoogd) en Charlotte Perquin-Deelen (Dirkzwager), initiatiefnemers en projectleiders: “De evaluatietool is het resultaat van de bundeling van expertise vanuit de adviseurs van KokxDeVoogd en de praktijk van Dirkzwager. In deze aanpak voor evaluatie komen praktijk, jarenlange ervaring en wetenschappelijke expertise samen. De evaluatietool helpt bestuurders en toezichthouders om het eigen functioneren naar een hoger niveau te tillen. Hoe staat het met de onderlinge samenwerking? Wat is de effectiviteit van het functioneren? Worden ieders competenties volledig benut? Zijn er kritische onderstromen die signalering vereisen? Allemaal vragen die – zeker gelet op de aangescherpte normering van bestuur en toezicht – uw aandacht verdienen en met behulp van de evaluatietool beantwoord worden.”

“De evaluatietool kent een drietal modules, variërend in grootte, evaluatie-intensiteit en kosten. Dit zorgt ervoor dat de tool eenvoudig aan te passen is aan uw situatie. Onderdeel van elke evaluatie is een digitale vragenlijst en in ieder geval één gesprek met onze experts. De overige modules worden opgebouwd uit meerdere gesprekken met het bestuur, deskresearch en een interactieve werksessie. De evaluatiemodules bieden u in alle gevallen concrete actiepunten en handvatten. In de loop van 2021 wordt de evaluatietool gelanceerd.”

Wilt u nu al een uniek inkijkje in de mogelijkheden van de tool? Neem dan vrijblijvend contact op met specialisten Charlotte Perquin-Deelen (c.perquin@dirkzwager.nl) of Deline Kruitbosch (kruitbosch@dirkzwager.nl).

te verbreden is er in 2019 een gezamenlijk leertraject opgezet. Juristen en organisatieadviseurs ontmoetten elkaar in sessies over onder meer aanbesteding, procesregie en governance. “Heel interessant, want voor die twee disciplines is er een wereld te ontdekken. De belevingswerelden zijn totaal anders. De kern van samenwerken en ontdekken is interesse in elkaar en elkaars taal spreken. Als je weet wat de ander doet en waar de raakvlakken liggen, dan kom je eerder tot nieuwe ideeën voor concrete samenwerkingsprojecten.”

Governance Code samenwerkingsverbanden

Een belangrijk raakvlak tussen beide kantoren is governance, zowel wat betreft inhoud als procesregie. Het eerste concrete project is de gezamenlijke ontwikkeling van de Governance Code Regionale Samenwerkingsverbanden in de publieke sector. Norbert de Blaay is gespecialiseerd in complexe samenwerkings- en governancevraagstukken in het publieke domein: “Dit was geen opdracht, maar een eigen initiatief. Vanuit onze ervaring met cultuur en ondernemen hadden we al langer het plan deze code op te stellen. Inmiddels ligt er een Governance Code waar we allemaal trots op zijn met veel praktische handreikingen. We weten dat er behoefte aan is – zeker gezien de voorgenomen wijziging Wet Gemeenschappelijke regelingen die halverwege dit jaar komt – en kunnen nu de markt gaan benaderen met onze nieuwe diensten bij deze code.” (zie kader rechts)

Andere mindset

Norbert de Blaay: “Dat is nog iets waar beide kantoren hetzelfde in staan: de trends herkennen en daarop

vooruitlopen, door je mensen en je kennis te ontwikkelen. Als adviseur wil je twee stappen voor zijn.” Louis Houwen: “In al onze werkgebieden, of het zorg, overheid of onderwijs is, zien we ontwikkelingen waar we proactief op in willen spelen. Dat vraagt om een multidisciplinaire aanpak en het vergt een heel andere mindset. Het zijn niet meer alleen juridische of fiscale vraagstukken, dus zijn er andere soortgelijke competenties en vaardigheden nodig van de juristen die zich met dit onderwerp bezighouden. Neem het tweede product dat we nu aanbieden, de evaluatietool voor bestuurders en toezichthouders in het (semi)publieke domein (zie kader links). Deze is ontwikkeld door Arthur Cremers van KokxDeVoogd en Dirkzwager-collega Charlotte Perquin-Deelen. Charlotte is advocaat, maar ook cognitiefilosof en heeft veel affiniteit met onderwerpen buiten het strikt juridische zoals gedragspsychologie. Dat is het interessante. We werken samen aan een compleet nieuwe vorm van dienstverlening. En door het multidisciplinaire karakter kun je heel complexe vraagstukken met zeer uiteenlopende belangen en krachtenvelden aanpakken: hoe kun je de verschillende partijen op één lijn krijgen en hoe bied je daarvoor oplossingen aan? Daarmee heeft deze samenwerking echt meerwaarde voor onze cliënten.” ■

Governance Code Regionale Samenwerkingsverbanden in de (semi)publieke sector

Hanna Zeilmaker, Louis Houwen (Dirkzwager) en Norbert de Blaay (KokxDeVoogd), initiatiefnemers en projectleiders: “De governance deskundigen van KokxDeVoogd en Dirkzwager ontwikkelen samen de Code Regionale Samenwerkingsverbanden in de publieke sector. Op eigen initiatief, wetend dat er behoefte is aan ondersteuning op dit gebied. Halverwege 2021 komt de nieuwe wet Gemeenschappelijke Regelingen met aangepaste regelgeving, maar minstens zo belangrijk is een eigen governancecode die tot verbetering leidt van het opvolgen van de wet. In de code zijn twaalf principes geformuleerd die meer in detail worden uitgewerkt in aanbevelingen met concrete praktische handreikingen. Deze principes en aanbevelingen bieden ondersteuning buiten de regelgeving om op het gebied van gedrag, cultuur, houding en omgangsvormen; de soft controls.”

Onze governance deskundigen kunnen u ondersteunen met het werken met de code in de praktijk, variërend van het geven van een masterclass op maat, tot een scan en een compleet adviestraject.

Wilt u de code digitaal ontvangen of meer informatie over onze dienstverlening? Neem dan contact op met: Louis Houwen (houwen@dirkzwager.nl) of Hanna Zeilmaker (zeilmaker@dirkzwager.nl).

Aanbesteding, procesregie en governance: een wereld te ontdekken

Een wereld te ontdekken

“KokxDeVoogd werkt met een multidisciplinair team van bedrijfskundigen, procesregisseurs en adviseurs mens en organisatie. Die competenties combineren wij in alle opdrachten voor cliënten. Voor de kennis die we niet in huis hebben, zoals aanbesteding of specifieke juridische, fiscale en notariële zaken, werken we met Dirkzwager,” zegt Norbert de Blaay, directeur en medeoprichter van KokxDeVoogd. Hij nam na het pensioen van Ben Kokx het contact met Dirkzwager over. Om hun onderlinge samenwerking

Extra ZorgSamen wil in de toekomst zorgen voor voldoende handen aan het bed in noodsituaties door zorgreservisten aan te spreken. Ze proberen zo ook het structurele tekort aan zorgpersoneel op te lossen.

Cathy van Beek en Charlotte Perquin-Deelen in Raad van Toezicht Stichting Extra ZorgSamen

“We willen zorgreservist stoere status geven”

Personeelstekort bedreigt, vooral tijdens crises als covid-19, de continuïteit van de zorg. De nieuwe stichting Extra ZorgSamen wil dat tij keren door de vraag naar en het aanbod van zorgpersoneel te koppelen. Zorgbestuurder Cathy van Beek en advocaat Charlotte Perquin-Deelen (Dirkzwager) zijn er toezichthouder. Een gesprek over selectiecriteria, drijfveren en diversiteit. “Je wilt voorkomen dat je onbewust groepen buitensluit.”

Extra ZorgSamen komt voort uit covid-19 Extra Handen in de zorg, dat ongeveer een jaar geleden het licht zag. “Een initiatief van twee docenten verpleegkunde die op LinkedIn een oproep deden om tijdens de eerste coronagolf mee te helpen in de zorg”, vertelt Cathy van Beek. “Ze zochten vooral mensen met een zorgachtergrond die in een andere functie waren beland, zoals bij een zorgverzekeraar. Zo’n vijfduizend mensen hebben zich aangemeld. Een groot deel van hen is tijdelijk aan de slag gegaan.”

Poule van invalkrachten

Cathy van Beek werd gevraagd om ambassadeur te worden van het initiatief. Meteen na die eerste golf, werd Extra ZorgSamen opgericht om ook in de toekomst het hoofd te kunnen bieden aan urgente situaties die de continuïteit van de zorg onder druk zetten. Bijvoorbeeld bij een ramp, maar ook bij een structureel tekort aan zorgprofessionals in bijvoorbeeld krimpgebieden. “Eén op de zeven middelbare schoolverlaters kiest voor de zorg. Maar willen we de vergrijzing aan kunnen, dan moet dat één op de vier worden. Dat gaat nooit gebeuren. Dus

moet je naar alternatieven zoeken.” De stichting, met drie bestuurders en zes toezichthouders, werkt inmiddels in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de opzet van ZorgReservisten. Een poule van invalkrachten, zoals Defensie en het Rode Kruis die ook hebben. Later meer hierover.

Juridische vraagstukken

Bij de oprichting nam Cathy van Beek plaats in de Raad van Toezicht van Extra ZorgSamen. “Al vrij snel doemden daar juridische vraagstukken op en de behoefte

Charlotte Perquin-Deelen

Charlotte Perquin-Deelen is gespecialiseerd in het ondernemingsrecht in de zorg. Zij promoveerde op het multidisciplinaire proefschrift 'Biases in de Boardroom en de Raadkamer'. Naast haar praktijk is zij onder meer verbonden als fellow en docent aan het Onderzoekcentrum Onderneming & Recht (Radboud Universiteit) en adviseert zij bedrijven bij governance- en diversiteitsvraagstukken.

aan iemand die gepokt en gemazeld was in de juristerij. Denk alleen al aan de uitwisseling van persoonsgegevens van zorgprofessionals." "Maar denk ook aan de benodigde arbeidscontracten, de inrichting van de stichting, passende statuten en allerhande rechten en plichten", vult Charlotte Perquin-Deelen aan. Cathy: "Ik kende Charlotte en heb haar in september vorig jaar gevraagd ons team te komen versterken. Zij is gepromoveerd op onder andere diversiteit in de boardroom. Een extra pluspunt." Charlotte: "Bij gebrek aan diversiteit loop je het risico om kansen te laten liggen. Je wilt voorkomen dat je onbewust groepen buitensluit. Bijvoorbeeld door allerlei voorwaarden op te stellen waaraan capabele mensen toch niet kunnen voldoen, waardoor ze niet opgenomen kunnen worden in onze poule aan zorgreservisten. Of in de Nationale Zorgklas, die via een versneld leertraject extra hulpkrachten voorbereidt op werken in de zorg."

Cathy van Beek (rechts op de foto) en Charlotte Perquin-Deelen

Pensionado's

Na de eerste coronagolf verliet het merendeel van de extra helpers de zorg weer. Het is sowieso opvallend dat veel mensen met de vereiste papieren buiten de zorg zijn gaan werken. Charlotte vraagt zich af waardoor dit komt. "Heeft dat ook te maken met te weinig diversiteit

en je niet thuis voelen? Door deze vragen te onderzoeken, los je wellicht al een deel van het personeelstekort op." Cathy: "Zo willen we ook zorgprofessionals die net met pensioen gegaan zijn aantrekken. Maar jonge medewerkers willen die soms niet. Oudere collega's vinden ze onhan-

dig, niet digi-vaardig, noem maar op. Oud is out."

Charlotte: "Vaak moet iedereen aan dezelfde vereisten voldoen. Maar waarom kun je daar geen diversiteit in krijgen? Iemand die net is afgestudeerd kan ook niet alles en moet je eveneens begeleiden." Cathy: "Daar zeg je wat. Veel mbo- en hbo-studenten kunnen nu geen zorgstage lopen vanwege de hectiek in zieken- en verpleeghuizen. Tegelijkertijd staan er te weinig handen aan het bed. Waarom kunnen die studenten niet massaal naar de Nationale Zorgklas om hun vaardigheden te trainen?"

Charlotte: "Pas onlangs is besloten om mbo'ers op te leiden, zodat ze kunnen inenten. Waarom zo laat? Dat komt voort uit bepaalde angsten om 'de groep' open te stellen voor personen die wellicht niet helemaal in het plaatje passen, maar waar je veel aan kunt hebben." Cathy: "Je zou verwachten dat kandidaten met open armen worden ontvangen. Mensen die zich tijdens of na de eerste golf rechtstreeks bij een ziekenhuis of zorginstelling hebben gemeld, kregen wel een intake en soms zelfs een kerstpakket. Maar ze zijn nooit opgeroepen."

Imago zorgreservisten

Om in kaart te brengen aan welke eisen zij-instromers moeten voldoen, is Extra ZorgSamen in gesprek met onder anderen vertegenwoordigers van verpleegkundigen, zoals beroepsorganisatie V&VN en vakbond NU91. Cathy: "Waar zitten hun vragen precies en waar zijn eventuele weerstanden tegen zorgreservisten te ontwaren? Natuurlijk, als het ontzettend druk is en je gestrest bent,

heb je liever geen stagiairs aan je fiets hangen. Maar hoe kunnen we er toch voor zorgen dat mensen met voldoende inzicht en bagage optimaal benut worden?"

Charlotte: "We onderzoeken hoe we bezwaren kunnen wegnemen. Cathy: "Moeten bijvoorbeeld echt alle verpleegkundigen, nog BIG geregistreerd zijn? Anesthesieassistenten hebben tijdens de eerste coronagolf massaal geholpen op de IC's. Maar die hulp moest volgens een uitlating van verpleegkundigen in de media niet structureel worden. Want geen BIG-registratie. Maar hoe belangrijk is die BIG eigenlijk; is het een doel op zich of een middel? Indien het laatste, kan het in een crisis dan niet anders? Kun je wellicht afzonderlijke competenties certificeren? Kunnen we een list verzinnen, Charlotte?" "Daar zijn we nog niet uit. Ziekenhuizen moeten er niet alleen akkoord mee gaan, dit dient ook conform wet- en regelgeving te zijn."

Cathy: "Het is, net als het willen werken met gepensioneerd, ook een cultuurissue. Verpleegkundigen zijn trots op hun BIG en dat begrijp ik ook goed." Charlotte: "Daarnaast heb je de wensen van de zorgreservisten zelf. Zijn zij bereid hun eigen werkzaamheden (deels) opzij te schuiven? De kunst wordt om reservisten met creatieve oplossingen te verleiden meer tijd beschikbaar te stellen. Bijvoorbeeld met kinderopvang 's avonds om thuisproblemen op te lossen." Cathy: "We willen de zorgreservist een stoere status geven. Het is een hele eer als je wordt toegelaten. Het gaat vooral om een goede match: wat is de vraag precies en welk antwoord past daar het beste bij."

Wat moet er dan gebeuren voor een naadloze aansluiting? Charlotte: "Net als de reservisten bij Defensie. Hun werkgevers ondersteunen die taken. Dat krachtige en belangrijke imago willen we tevens voor de zorgreservisten."

Wanneer wordt Extra ZorgSamen operationeel?

Charlotte: "Als de belemmeringen voor de duurzame inzet van de zorgreservisten weggenomen zijn, de mensen in de database voldoen aan vastgestelde criteria en de bijscholing is geregeld." ■

Kijk voor meer informatie op: extrazorgsamen.nl.

Cathy van Beek

Cathy van Beek heeft een indrukwekkende loopbaan achter de rug met bestuurs- en toezichtsfuncties in de zorg. Zo was zij de laatste twintig jaar bestuurder patiëntenzorg bij de Sint Maartenskliniek en het Radboudumc, en vicevoorzitter bij de Nederlandse Zorg Autoriteit. Als Kwartiermaker Duurzame Zorg in opdracht van het Ministerie van VWS maakt Cathy zich hard voor meer duurzaamheid in de zorg. Ze werkt momenteel als zelfstandige veranderkundige en bestuurskundige en bekleedt daarnaast vier toezichtfuncties. Het maandblad Opzij nam haar tien jaren achtereen op in de top-10 van machtigste vrouwen in de gezondheidszorg. In 2018 kwam ze op plek 47 van de Groene Top-100 van dagblad Trouw.

Digitale kop koffie

Wil jij weten hoe het is om te starten bij Dirkzwager? Ben jij benieuwd naar een van onze secties? Stel al je vragen tijdens een digitale kop koffie (of thee) met een van onze collega's. We horen graag van je via recruitment@dirkzwager.nl.

Studeren en stage lopen in coronatijd

Hoe gaat dat, stage op afstand en loopt je studie geen vertraging op? Drie studentstagiaires over hun ervaringen.

Maaïke Valé

“Ondanks de coronastage heb ik de sfeer goed kunnen proeven”

Wat voor stage liep je?

Na het behalen van mijn master Strafrecht aan de Universiteit Utrecht ben ik een master Gezondheidsrecht in Rotterdam gaan volgen. Ik hoop in april af te studeren. Mijn stage duurde acht weken en zou kantoorbreed zijn, maar al snel werkte ik vooral voor de sectie Gezondheidszorg.

Thuis of op kantoor?

In het begin van de coronacrisis is mijn stage uitgesteld tot september 2020. Aanvankelijk ging ik gewoon naar kantoor, maar na de verscherpte maatregelen werd dat twee dagen per week. De andere twee dagen werkte ik thuis aan opdrachten. Dat ging best goed.

Een tegenvaller, stage in coronatijd?

Het is vooral jammer dat je niet bij adviesgesprekken met cliënten kunt zijn. Er waren tijdens mijn stageperiode veel spoedgevallen en dan is het ook wat moeilijker om snel online af te stemmen. Maar het was toch vooral leuk en leerzaam: je ziet hoe juridische universitaire kennis ineens praktisch gestalte krijgt. Tijdens je studie is het allemaal heel theoretisch, maar de cliënt moet er natuurlijk ook iets mee kunnen.

Hoe was de stagebegeleiding op afstand?

Ik kon bij mijn begeleiders – voor Gezondheidszorg Charlotte Perquin-

Deelen en voor Ondernemingsrecht Bart Jacobs – heel laagdrempelig aankloppen en ook bij de andere advocaten. Later ging het contact via Teams en had ik met Charlotte één of twee keer per week werkoverleg. Ze informeerde dan hoe het ging, of ik voldoende werk had en ze hielp me op weg. Tijdens het sectieoverleg kreeg ik soms ook opdrachten van anderen.

Hoe kijk je terug op je stage?

Het is bekend dat Dirkzwager een grote sectie Gezondheidszorg heeft. Ik wilde graag kennismaken met het kantoor en kijken of ik er in de toekomst zou willen werken. Ondanks de coronastage heb ik de sfeer toch goed kunnen proeven. Ik heb er een heel positief gevoel aan overgehouden en ja, onlangs heb ik gereageerd op een vacature voor advocaat-stagiaire Gezondheidsrecht bij Dirkzwager.

Last gehad van de coronacrisis?

Privé niet, gelukkig. Wel woonde ik ten tijde van mijn stageperiode nog samen met tien huisgenoten. Dat gaf een hoop hectiek. Het was nog een hele uitdaging om rustig thuis te kunnen werken. De studie ging digitaal gewoon door. Maar mijn ouders werken beiden in de zorg en tijdens de eerste golf heb ik hen vooral ondersteund in het huishouden, boodschappen gedaan, de hond uitgelaten. Daarom moest ik begin dit jaar nog een laatste vak uit die periode afronden.

Wat doe je na de coronacrisis als eerste?

Dan ga ik lekker uit eten en naar het terras met een hele grote groep vrienden. Dat mis ik wel. Nu leef je toch vooral in je eigen bubbel. ■

De stagebegeleiders van **MAAIKE** Charlotte Perquin-Deelen en Bart Jacobs:

“Wij hebben veel bewondering voor de flexibiliteit van Maaïke tijdens haar stage. Het is niet niks om ineens twee dagen per week thuis een stage te volgen bij een kantoor dat je nog niet door en door kent. Wat ons vooral opviel was de proactiviteit van Maaïke en haar motivatie, ook op – en ondanks de – afstand. Voor ons als begeleiders was het heel prettig dat we Maaïke de eerste periode wel op kantoor konden ontvangen. De stage is juist bedoeld om de studenten een indruk te geven van kantoor, en die indruk is als het volledig virtueel plaatsvindt helaas niet compleet. Het was jammer dat Maaïke minder aanwezig kon zijn bij cliëntbesprekingen of mee kon naar een fysieke zitting. Dat geeft een stage toch extra charme! Wij zijn heel blij dat Maaïke met een positief gevoel terugkijkt op haar ervaring bij Dirkzwager.”

Freek Hoogink

“Je bent nog meer aangewezen op je eigen initiatief”

Wat voor stage liep je?

Ik volg de master Nederlands Recht met specialisatie Ondernemingsrecht aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en zit in het vierde jaar. Deze stage was in het kader van de masterclass Burgerlijk Recht. Vanaf half september 2020, eerst vier weken kantoorbreed en daarna vier weken bij Ondernemingsrecht.

Thuis of op kantoor?

Fiftyfifty. Van de vier dagen per week mocht ik twee dagen naar kantoor komen en twee dagen werkte ik thuis. Met mijn begeleider, Lotte te Linde, regelden we dat we er op dezelfde dagen waren. Of ik ging bij collega's van een andere afdeling zitten, want het was wel heel stil op kantoor.

Een tegenvaller, stage in coronatijd?

Als stagiair schrijf je memo's en mag je meedenken met allerlei zaken, dat ging op zekere hoogte wel vanuit huis. Maar er zijn meer dingen die een stage leuk maken: meegaan naar een zitting of naar een cliëntgesprek. Dat ontbrak nu en dat maakte het wat minder afwisselend. Maar eigenlijk was ik vooral blij dat ik de kans kreeg toch stage te lopen.

Hoe was de stagebegeleiding op afstand?

De samenwerking met Lotte verliep heel prettig. We belden 's ochtends

via Teams over wat ik die dag kon doen. Ze volgde de zaken waarmee ik bezig was en was per mail of telefoon altijd bereikbaar. Ook bij collega's kon ik terecht. Je bent wel veel meer aangewezen op je eigen initiatief; als je even geen werk hebt, moet je er zelf om vragen.

Hoe kijk je terug op je stage bij Dirkzwager?

Ik vond het een mooie en leerzame periode. Dit was mijn eerste stage en dan is het sowieso leuk om een kijkje te nemen in de keuken van een advocatenkantoor. Ik kende Dirkzwager als grootste kantoor in de regio en was heel benieuwd naar de sfeer en het werk. Wat mij opviel was de goede balans tussen professioneel werken en informeel contact. Iedereen staat open voor vragen of een praatje. Ook inhoudelijk kreeg ik het nodige mee. Ja, achteraf ben ik echt heel positief.

Last gehad van de coronacrisis?

Studeren is in deze tijd niet ideaal. Al het onderwijs is digitaal, je hebt weinig contact met je medestudenten en de echte interactie met je docent valt weg. Maar ik loop gelukkig geen studievertraging op. Ik hoop in de zomer van 2022 te kunnen afstuderen.

Wat doe je na de coronacrisis als eerste?

Lekker naar het terras met vrienden en naar het buitenland. Ik ben gek op wintersport dus zodra het enigszins kan, wil ik weer skiën. Of gewoon naar de universiteit en je medestudenten zien. Al die dingen die eerst zo normaal waren. ■

De stagebegeleider van FREEK
Lotte te Linde:

“Student zijn ten tijde van corona is totaal anders dan hiervoor. Zo ook de stage bij Dirkzwager. Als de stage al doorgaat, vindt deze grotendeels vanuit huis plaats. Dit vergt nogal wat van een stagiaire. Je bent nieuw in de organisatie, maar je leert weinig mensen fysiek kennen. Voordat Freek kwam, was ik daarom wat angstig dat de drempel om vragen te stellen of nieuwe opdrachten te vragen hoger zou zijn. Maar Freek heeft laten zien heel flexibel en zelfstandig te zijn. Hij ging op professionele wijze om met de coronasituatie en heeft, ook op de thuiswerkdagen, een waardevolle bijdrage geleverd. In alle eerlijkheid vond ik het niet moeilijk om Freek te begeleiden. Door ons dagelijks koffiemomentje wist ik precies wat hij die dag te doen had en hij wist hoe mijn dag er ongeveer uit zou zien. Bovendien waren die momenten erg gezellig.”

Rozita Sharafi

“Ik was enorm blij dat de stage ondanks alles nog mogelijk was”

Wat voor stage liep je?

Na het afronden van mijn master Notarieel Recht aan de Universiteit Utrecht wilde ik graag ervaring opdoen bij een groter kantoor. Zodat ik dat in mijn overwegingen bij de keuze van een baan kon meenemen. Aangezien de Masterclass Notariaat – met stages bij meerdere kantoren – niet door kon gaan, heb ik zelf gesolliciteerd bij Dirkzwager dat een deelnemend kantoor was van die Masterclass. Gelukkig kon ik daar terecht voor een stage van acht weken bij Ondernemingsrecht.

Thuis of op kantoor?

In september 2020 begon ik met mijn stage. Vanwege de coronacrisis was ik aanvankelijk twee dagen op kantoor en twee dagen thuis. Nadat de situatie verder verslechterde, werkte ik volledig vanuit huis.

Een tegenvaller, stage in coronatijd?

Ik kijk met plezier terug op mijn stageperiode. Het scheelt dat ik in het begin nog naar kantoor mocht komen. Zo heb ik toch de sfeer nog even kunnen proeven. Ik kan mij wel voorstellen dat je tijdens een fulltime stage op kantoor een beter beeld krijgt van de praktijk. Daarom vond ik het fijn dat ik – al dan niet in persoon – regelmatig contact had met mijn begeleiders en andere medewerkers.

Hoe was de stagebegeleiding op afstand?

Ik had twee begeleiders, Tim Wierenga en Anne Laarhuis. Met Anne had ik wekelijks een gesprek. Ook mocht ik elke week het online werkoverleg van de sectie Ondernemingsrecht bijwonen om up-to-date te blijven. De opdrachten kreeg ik vaak via e-mail en indien nodig met een aanvullend telefoongesprek. Verder ontving ik regelmatig positieve terugkoppelingen op opdrachten.

Hoe kijk je terug op je stage bij Dirkzwager?

Ik was blij dat de stage ondanks corona mogelijk was. Ik heb veel kunnen doen en leren, en heb ontzettend vriendelijke en ambitieuze mensen ontmoet. Ook wist ik na deze stage beter wat ik wilde. Mijn hart ligt toch bij het vastgoed en daarin heb ik een baan gevonden als kandidaat-notaris in Utrecht.

Last gehad van de coronacrisis?

Het is vooral wennen dat je veel meer thuis bent. Een fijne werkplek creëren is dan wel essentieel. Bij mij was de eettafel ook mijn bureau, dan moest voor het avondeten alles weer van tafel. Ik vond het op kantoor makkelijker om te focussen, daar komt niet iemand aan de deur met een pakketje bijvoorbeeld. Gelukkig kon ik mijn tentamens thuis maken en op tijd afstuderen. Tussen afstuderen en werken had ik op reis willen gaan, maar dat kon jammer genoeg niet.

Wat doe je na de coronacrisis als eerste?

Uit eten gaan met vrienden en familie, dat lijkt me hartstikke gezellig. Reizen kan even niet met mijn nieuwe baan, maar ik ga zeker een paar weekendjes weg plannen. ■

De stagebegeleiders van ROZITA

Tim Wierenga en Anne Laarhuis:

“Stagelopen in coronatijd vraagt om een andere aanpak, voor de stagebegeleiders maar vooral ook voor de student-stagiaires. Een studentstage is bedoeld om een beeld te krijgen van de werkzaamheden en van de sfeer binnen een team. Dat laatste is online lastig te ervaren en over te brengen. Door het thuiswerken kan een stagiaire het gevoel hebben dat hij meer op zichzelf is aangewezen. Dat kan weer een drempel opwerpen om vragen te stellen. Het is, meer dan anders, van groot belang dat een begeleider polst bij de student hoe het gaat, of hij genoeg opdrachten heeft en of er zaken zijn waar hij tegenaan loopt. Tegelijkertijd is het tonen van inzet en enthousiasme heel belangrijk om een stage succesvol te maken. Daaraan ontbrak het Rozita zeker niet, waardoor zij ondanks de beperkingen een fijne stage heeft kunnen lopen.”

Zorg- en onderwijsinstellingen nemen steeds meer regie over hun schoonmaak. Dat is beter voor de kwaliteit en voor de medewerkers. Om dit op alle fronten goed te regelen is een nieuwe dienst ontwikkeld.

Meer grip op schoonmaak

“Zorg- en onderwijsinstellingen willen meer regie”

Bij grote zorg- en onderwijsinstellingen ontstaat steeds vaker de behoefte om de schoonmaak in eigen beheer uit te voeren. Hoe kan dat het beste vorm krijgen en met welke vraagstukken krijg je dan te maken? Facilitair advies- en managementbureau CSG en Dirkzwager helpen zorgaanbieders bij het opzetten van een schoonmaakstructuur met een aparte entiteit voor de schoonmaak.

Mede door de toegenomen hygiëne-maatregelen, onder andere vanwege covid-19, willen grote zorg- en onderwijsinstellingen meer zeggenschap over de schoonmaakwerkzaamheden in hun gebouwen. Deze ontwikkeling komt langzaam op stoom en is niet meer te stoppen, volgens Tirza en Wim Dingelstad, eigenaren van het (inter)nationaal opererend facilitair advies- en managementbureau CSG. Samen met Dirkzwager begeleidt het bureau grote zorgaanbieders bij het uitvoeren van de schoonmaak in ‘eigen beheer’. De samenwerking

bevalt zo goed dat er besloten is de expertises te bundelen.

Verantwoordelijk marktgedrag

Central Services Geldermalsen (CSG) heeft zich in dertig jaar ontwikkeld van een eenmanszaak tot een belangrijke speler in Nederland op het terrein van facilitaire dienstverlening: “We hebben alle facilitaire disciplines in huis voor het verzorgen van advies, het opstellen van programma’s van eisen, aanbestedingen, contractbeheer, kwaliteitsbewaking, facilitaire opleidingen en interim-management,” vertelt Tirza Dingelstad. “Bovendien neemt CSG deel aan het samen-

werkingsverband Kaleidon, waar we een integrale aanpak aanbieden van diverse facilitaire diensten, ook op het gebied van ICT en opleidingen.” Oprichter Wim Dingelstad zal op korte termijn het bedrijf volledig overdragen aan zijn dochter Tirza. Wim Dingelstad startte het bedrijf in 1991 omdat hij verbeteringen in de schoonmaakbranche wilde bereiken: “Het grootste deel van de uitbestede schoonmaak gebeurt door een beperkte groep bedrijven; scherpe prijsconcurrentie wordt hierbij niet geschuwd. Vaak zijn de uitvoerende medewerkers hiervan de dupe. Ik wilde daar fundamenteel iets aan veranderen. Als je mensen maar net

genoeg betaalt om rond te komen, ondermijnt dat op de lange termijn de hele maatschappij. Met die missie liepen we vooruit op de huidige Code van Verantwoordelijk Marktgedrag, en met succes.”

Regie over kwaliteit

Tirza Dingelstad: “We zien, zeker bij ziekenhuizen, een groeiende behoefte aan meer grip op de kwaliteit van schoonmaakwerkzaamheden. Schoonmaak is sterk vervlochten met de *core business*; de gevolgen van te weinig hygiëne kunnen in een ziekenhuis ingrijpend zijn. Met schoonmaak in eigen beheer heb je meer regie over de kwaliteit. Het onderhoud is flexibeler te organiseren en je kunt beter aansluiten op protocollen, waardoor de patiëntveiligheid beter wordt geborgd. Bovendien bespaar je kosten, want op de personeelskosten drukt geen btw. Daarbij voelen medewerkers zich sterker betrokken en zijn trotser op hun werk nu zij echt bij de organisatie horen en bijvoorbeeld de kleding van een ziekenhuismedewerker dragen.”

Drie fasen

CSG en Dirkzwager hebben inmiddels drie ziekenhuizen geadviseerd. Tirza: “Dat zijn langdurige trajecten;

Voor wie?

De gezamenlijke dienstverlening is gericht op zorgaanbieders, waaronder (academische) ziekenhuizen, instellingen voor verpleging en verzorging, GGZ-instellingen, revalidatie-instellingen en onderwijsaanbieders, waaronder universiteiten, HBO's, MBO's, middelbare scholen en basisscholen.

“De oorspronkelijke missie van CSG, dat het niet over de rug van de medewerkers mag gaan, staat nog steeds als een huis.”

je tuigt een nieuwe dochter-BV op voor de schoonmaakactiviteiten en daar komt veel bij kijken. Het traject dat CSG en Dirkzwager hebben opgesteld, bestaat uit drie fasen die door elkaar lopen.” Wim Dingelstad: “CSG adviseert tijdens de oriëntatiefase over begroting, programma van eisen, kpi's (kritische prestatie indicatoren), gunningcriteria, inkoopprocedure of aanbesteding. Dan speelt de vraag of de uitbesteding wordt verlengd of dat inbesteding – in eigen beheer – verstandiger is. Als de keuze op inbesteden valt, komen Marieke en Lodewijk in beeld voor de juridische en fiscale vraagstukken.”

Tirza Dingelstad: “Bij de keuze voor eigen beheer zijn er grofweg twee opties: je kunt het schoonmaakpersoneel in dienst nemen en alles ‘in house’ organiseren of een nieuwe dochter-BV oprichten, waarbij de exploitatierisico's niet bij het ziekenhuis zelf maar bij de schoonmaak-BV liggen. Dirkzwager buigt zich bij ‘inbesteding’ over alle voorkomende juridische en fiscale onderwerpen zoals de organisatie-, governance- en medezeggenschapstructuur van de schoonmaak-BV, personele aspecten, het notariële oprichtingstraject en de fiscale aspecten (hoe gaan de btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting eruitzien en wat moet je met de Belastingdienst afstemmen?). Als laatste wordt dit in

de implementatiefase toegepast, we contracteren een managing partner en we hevelen de schoonmaakactiviteiten en het personeel over.”

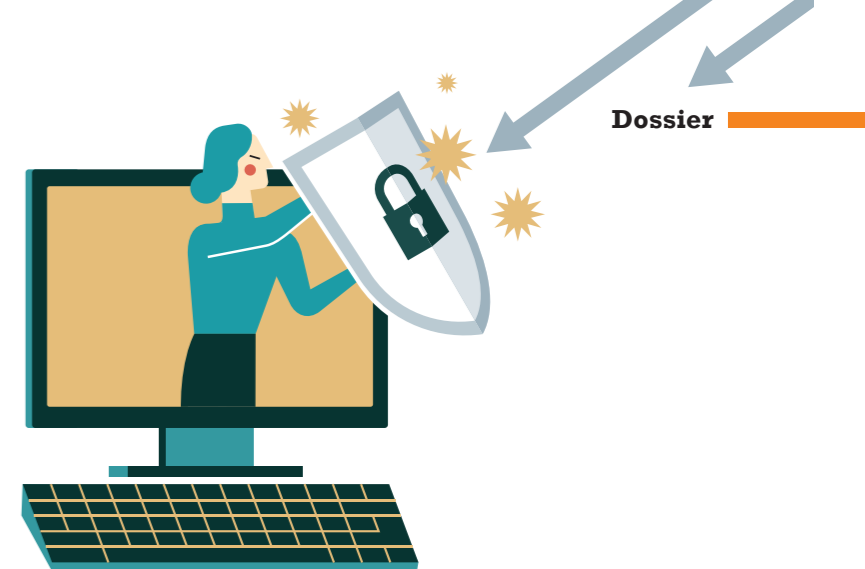
Reëel beeld

CSG en Dirkzwager gaan de komende tijd actief de markt op met deze dienstverlening. Marieke van Dongen is blij met CSG als partner: “Zij lopen voorop in het aanbieden van een passende begroting met voldoende aandacht voor mens, maatschappij en milieu. De oorspronkelijke missie van CSG, dat het niet over de rug van de medewerkers mag gaan, staat dus nog steeds als een huis.”

Lodewijk Reijs: “Als jurist of fiscalist word je soms pas aan het eind van een traject betrokken. Nu we bij het gehele proces betrokken zijn, zie je beter hoe dingen tot stand komen en kun je daar tijdig over adviseren.” Marieke van Dongen: “Dankzij de combinatie van onze expertise kunnen we de voor- én nadelen van inbesteden in kaart brengen. Met dit reële beeld helpen we organisaties een weloverwogen keuze te maken.” ■

Meer weten over deze gezamenlijke dienstverlening? Neem contact op met Marieke van Dongen (024 381 31 53, vandongen@dirkzwager.nl) of Lodewijk Reijs (026 353 84 61, reijs@dirkzwager.nl)

Cybercrime is inmiddels wijdverbreid. Om datalekken of afpersing te voorkomen is een goede beveiliging nodig. Hiervoor zorgt het nieuwe Cyberteam. Ook in te schakelen bij incidenten of conflicten.

Gevaar voor incidenten groeit

“Verhoog uw cyberweerbaarheid”

Digitale afpersing, datalekken, versleutelde backup-systemen; bijna dagelijks berichten de media over cyberincidenten. Dan weer is de universiteit van Maastricht het slachtoffer, vorig jaar de gemeente Twente en begin dit jaar de GGD. Bedrijven en instellingen kunnen niet langer hun ogen sluiten voor cyberrisico's en afwachten óf en wanneer er iets gebeurt. Cybersecurity zou hoog op de agenda moeten staan. “Als je nu je cyberweerbaarheid verhoogt, zijn de gevolgen te beperken,” weet Nynke Brouwer, hoofd van het Cybersecurity Team van Dirkzwager.

“Of het nu om een productiebedrijf gaat, een zorginstelling of een advocatenkantoor; we zijn in alle branches in grote mate afhankelijk van digitale processen en ICT. We leven in een samenleving waarin informatietechnologie onmisbaar is. En sinds het thuiswerken in coronatijd is het belang van gedigitaliseerd werken alleen nog maar toegenomen. Al die technologie biedt nieuwe mogelijkheden, maar vergroot ook de kwetsbaarheid van organisaties. Het gevaar van cyberincidenten

groeit.” Als iemand die gevaren kan inschatten is dat Nynke Brouwer. Als advocaat is zij gespecialiseerd in cybersecurity, privacy en aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht. Zij overziet de gevaren, maar benadrukt vooral ook de gevolgen van cybercriminaliteit voor bedrijven en instellingen: “Die zijn niet te onderschatten. Denk aan reputatieschade, het verlies van bedrijfsgegevens en aansprakelijkheid bij datalekken. Of aan bedrijfsstilstand. Dat kost vaak handenvol geld en dat is een belangrijke reden voor veel gedupeerden om bij digitale afpersing toch maar over de brug te komen.”

Bestuursniveau

Zover hoeft het niet te komen als bedrijven en instellingen, liefst vandaag nog, aandacht besteden aan cybersecurity. Nynke Brouwer: “Organisaties doen er goed aan hun cyberweerbaarheid te vergroten door bijtijds te onderzoeken welke cyberrisico's ze lopen en door passende beveiligingsmaatregelen te treffen. Verder kun je net als voor een brand ook voor cyberaanvallen een noodplan maken, voor het geval het toch misgaat.” Bij dergelijke preventieve maatregelen kan het Cybersecurity Team begeleiding

Het Cybersecurity Team: Jeroen Lubbers, Sven Wakker, Marloes Roetert Steenbruggen-Hulshof, Ernst-Jan van de Pas, Nynke Brouwer, Mark Jansen en Dafne de Boer.

bieden. Teamleider Nynke Brouwer benadrukt daarbij de benodigde multidisciplinaire aanpak: “Cybersecurity vraagt om het samenbrengen van verschillende disciplines en is een onderwerp dat op bestuursniveau aandacht dient te krijgen. Het is ook een kwestie van corporate governance. Bestuurders moeten om de tafel met het management, IT-ers en afgevaar-

digden van de juridische, commerciële en communicatieafdeling.” Ook het Cybersecurity Team is multidisciplinair samengesteld, met experts van IE/IT, Aansprakelijkheid & Verzekering en Gezondheidszorg. “Het is belangrijk om cybersecurity vanuit alle verschillende perspectieven te bekijken. Regelgeving kan soms ook heel branchespecifiek zijn.”

Doorlopend proces

Het speciale Cybersecurity Team komt niet alleen in actie bij het voorkomen van cyberincidenten. Nynke Brouwer: “Cyber is een doorlopend proces en wij begeleiden zowel aan de ‘voorkant’ als aan de ‘achterkant’ van het traject. Met informatiebeveiliging en advisering aan de voorkant: welke afspraken staan er in de contracten en hoe zijn de risico’s

verdeeld? Hoe implementeer je cybersecurity in het risicomanagement van je organisatie? We kijken ook naar corporate compliance, voldoet de organisatie aan de regelgeving? Aan de achterkant – als zich al een incident of conflict heeft voorgedaan en de partijen er zelf niet uit komen – verlenen we juridische bijstand bij de afwikkeling van schadeclaims of geschillen. We verlenen bijstand in

dekkingsgeschillen. Bij vorderingen tot schadevergoeding, bijvoorbeeld vanwege overtredingen van de AVG, staan wij de aangesproken partij bij.”

Digitale brandweer

En daartussenin ligt datgene waar het om draait en wat iedereen wil voorkomen: het cyberincident. “Als er al sprake is van een calamiteit zoals een datalek of gijzelsoftware,

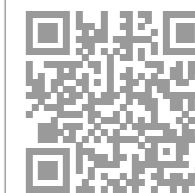
“Je kunt, net als voor een brand, ook voor cyberaanvallen een noodplan maken, voor het geval het toch misgaat.”

dan verzorgen wij incident response. Dat is een vak apart. Je bent een soort digitale brandweer. De eerste 48 uur zijn cruciaal. Het is zaak dat de cliënt zo snel mogelijk weer grip op de situatie krijgt. We gaan aan de slag als procesmanager en zo nodig schakelen we daarbij externe deskundigen in uit ons cybernetwerk zoals IT-forensisch experts en communicatieadviseurs. Daarnaast regelen we specifiek juridische zaken, bijvoorbeeld de verplichte melding bij toezichhoudende autoriteiten. Met het Cybersecurity Team doen we er alles aan om de gedupeerde organisatie zo goed mogelijk te ontzorgen.” ■

Heeft u vragen of wilt u een afspraak maken met het Cybersecurity Team? Neem contact op met Nynke Brouwer (026 353 83 12, brouwer@dirkzwager.nl).

Kijk voor meer informatie op dirkzwager.nl onder expertise Cybersecurity.

Bekijk de video van het Cyber-security Team door onderstaande QR code te scannen. <https://youtu.be/fCVWcLFSihg>

Podcasts, video's en webinars

Hybride kennis delen via online media

Kennis delen zit in het DNA van Dirkzwager. Door de coronacrisis is de manier waarop deze kennis wordt gedeeld in een stroomversnelling geraakt. Als alternatief voor alle offline events en seminars kunt u nu op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen dankzij toegankelijke podcasts, video's en webinars.

De digitale samenleving, ontstaan door de coronacrisis, heeft een extra boost gegeven aan de manier waarop Dirkzwager kennis deelt. In plaats van fysieke events en seminars delen de fiscalisten en juristen hun kennis nu via online media als podcasts, video's en webinars. En er ontwikkelen zich méér plannen voor online content. Binnenkort kunt u zich op het kennisplatform Dirkzwager.nl verdiepen in online klantcases: welke vraag had de klant, wat heeft het kantoor gedaan en hoe heeft de klant deze samenwerking ervaren?

De verhuizing van offline seminars naar online webinars is een succes

Dirkzwager houdt elk jaar de interne verkiezing voor een 'Queen or King of Content', een eretitel voor de medewerker die het afgelopen jaar op de beste manier zijn kennis heeft gedeeld. Dit jaar is er niet alleen gekeken naar de kwaliteit van de gedeelde kennis, maar ook naar de verschillende manieren waarop de content is gedeeld en naar de interactieve elementen die zijn gebruikt. Advocaat-partner Frédérique Hoppers sprong eruit. Zij deelde haar kennis via kennisartikelen, online video's, webinars en podcasts, waardoor zij zich Queen of Content 2020 mag noemen.

en trekt veel belangstellenden. Reden genoeg om webinars blijvend in het aanbod op te nemen. Groot voordeel is dat als u interesse heeft in een bepaald onderwerp, u meteen alle informatie hier omheen op het kennisplatform kunt vinden, inclusief naslagwerken. Ook zijn er op diverse podcasts te beluisteren als alternatief voor de fysieke bijeenkomsten. U vindt de podcasts op Dirkzwager.nl, maar ook op Spotify, Apple Podcasts/iTunes en Google Podcasts.

Vakbekwaamheid onderhouden
Dirkzwager onderzocht vóór de coronacrisis al hoe de live seminars online aangevuld konden worden. Inmiddels is er op het kantoor in Arnhem een volledige studio ingericht en organiseren de medewerkers van eventmarketing soms wel zes webinars per week. Of het nu gaat over zorg, arbeidsrecht, pensioenen of aanbestedingsrecht; de

diverse online evenementen trekken inmiddels kijkers uit het hele land. Bijkomend voordeel van 'online' is immers ook het wegvallen van reistijd en fileleed. Daarnaast lijkt de online setting drempelverlagend te werken, want de bijeenkomsten worden meer en meer interactief.

Van basiskennis tot specialisme
Dirkzwager biedt dus online allerlei informatie aan voor een brede groep geïnteresseerden, van vakgenoot tot (startende) ondernemer. Denk aan een gratis sessie over bijvoorbeeld de privacywetgeving, bedoeld als juridische basiskennis voor ondernemers. En voor specialisten die meer over hun vakgebied willen leren, zijn er (tegen een geringe vergoeding) webinars die juist dieper op de stof ingaan. Als bezoeker van een webinar krijgt u ook nog eens een terugkijk-link toegestuurd, zodat u de informatie op een later tijdstip kunt terugkij-

ken. Dankzij deze online aanpak krijgt elke belangstellende op een leuke en eenvoudige manier de gewenste juridische informatie aangeboden. En door het grote aantal bezoekers kan Dirkzwager zien aan welke informatie veel behoefte is. Daarover kan het kantoor dan weer een nieuwe kennissessie organiseren. Zo blijft de content altijd relevant en actueel.

Hybride sessies

Ook als er straks weer live bijeenkomsten mogelijk zijn, blijft Dirkzwager zowel online als fysieke evenementen organiseren. Er zal vaker sprake zijn van een hybride aanbod; bezoekers kunnen het evenement zowel fysiek als online via een livestream volgen. Zo hoeft u ook in de toekomst geen enkel event te missen. ■

Alle kennis die wij delen heeft als startpunt ons platform Dirkzwager.nl

Voor de cultuurinstantie en sponsor is het belangrijk om niet alleen een financiële band op te bouwen maar ook een inhoudelijke samenwerking aan te gaan en gebruik te maken van elkaars sterkte. Dat leidt tot verrassende partnerships.

Culturele ondersteuning in de regio

Wederkerige partnerships door intellectuele sponsoring

Sinds jaar en dag is Dirkwager sponsor van grote en kleinere culturele instanties in de regio. Alhoewel het woord 'sponsoring' niet helemaal de lading dekt. Het gaat niet enkel om financiële steun, maar om 'intellectuele sponsoring'. Een relatie waar beide partijen baat bij hebben: die wederkerigheid is de basis voor alle ondersteuning van Dirkwager aan zijn cultuurpartners.

Bijna dagelijks ontvangt Dirkwager uit allerlei hoeken verzoeken om sponsoring. Om dit enigszins te stroomlijnen en om versnippering van budget en focus te beperken, koos het kantoor voor de ondersteuning van een selectie van instanties. Zo zijn Introdans, Toneelgroep Oostpool en Phion, Orkest van Gelderland & Overijssel (een recente fusie van Het Gelders Orkest en Orkest van het Oosten) drie grote culturele gezelschappen waarmee het kantoor al jarenlang een intensieve samenwerking heeft. Door de jaren heen besloot het kantoor de ondersteuning nóg verder toe te spitsen op het cultureel domein. De overheid draaide de subsidiekraan voor culturele instanties steeds verder dicht; de sector lag onder vuur en veel gezelschappen vreesden voor hun toekomst. Maar afbraak van het

brede cultuuraanbod zou voor de regio een groot verlies betekenen.

Verankering in de samenleving

Daar lag voor Dirkwager een extra kans om maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Investeren in cultuur betekent immers investeren in de regio, omdat je daarmee indirect ook wonen, werken en studeren in deze omgeving aantrekkelijker maakt. Bovendien sluit de sector perfect aan bij Dirkwager, dat als kantoor zijn roots heeft in Arnhem en Nijmegen. Beide steden bieden een gevarieerde en rijke cultuur: musea, theater, muziek, dans, mode en diverse gerenommeerde kunstopleidingen. De drie grote culturele gezelschappen hebben samen met Dirkwager hun oorsprong in dezelfde regio, maar allen hebben daarnaast ook een groot (inter)nationaal bereik. Genoeg redenen om te investeren

in deze sector en de culturele rijkdom voor de samenleving te helpen behouden.

Gaandeweg vestigde Dirkwager zijn naam als cultuursponsor en toonden ook andere partijen zich geïnteresseerd in ondersteuning door het kantoor, zoals Paleis Het Loo, het Kröller-Müller Museum, Museum Het Valkhof en het Posttheater. Dirkwager honoreerde deze verzoeken om steun, maar veelal niet met (enkel) geldelijke bijstand.

'Intellectuele sponsoring'

Want waar draait het om, bij wat Dirkwager 'intellectuele sponsoring' noemt? Zoeken naar manieren om écht waarde toe te voegen, en dat kan in veel gevallen ook naast of zelfs in plaats van een financiële bijdrage. Door een inhoudelijke samenwerking aan te gaan, ambassadeur van elkaar te worden

en elkaars kansen en ambities te delen kun je samen optrekken en elkaar sterker maken. Zo zijn er de vele nevenfuncties die juristen en fiscalisten vervullen in bestuurs- en toezichtsorganen van verschillende culturele instanties, variërend van kleinkunst tot internationaal ballet. Daarnaast kan het kantoor vanzelfsprekend ondersteuning bieden met juridisch-fiscaal advies, niet zelden in natura. Zo is de Stichting Vierdaagsefeesten Nijmegen erg gelukkig met juridische bijstand. En een klein theater zonder marketingafdeling wordt op weg geholpen door een brainstormsessie met de marketeers van Dirkwager. Beginnende instellingen zijn vaak gebaat bij ondersteuning op het gebied van ondernemerschap of een goed gesprek met iemand van kantoor die als inspirator en motivator kan optreden. In geval van onenigheid kan een jurist optreden als mediator. Dirkwager heeft meer vaardigheden in huis dan puur juridische en die deelt het kantoor graag met zijn culturele partners. Is er toch een andere expertise nodig, dan koppel je die partners weer aan jouw netwerk. Dat is partnership.

Wederkerigheid

In ruil voor die ondersteuning mag Dirkwager zijn relaties uitnodigen voor prachtige voorstellingen en exposities. Jaarlijks maken ruim achthonderd mensen een keuze uit de bekende Dirkwager cultuurbrochure met daarin het aanbod van Introdans, Phion, Toneelgroep Oostpool, het Posttheater, Paleis Het Loo en het Kröller-Müller Museum. Vaak een unieke beleving omdat de bezoekers een kijkje achter de schermen mogen nemen, buiten openingstijden een bezoek

kunnen brengen of na afloop de kans krijgen kennis te maken met de performer(s). Maar er gebeurt meer. Van hun kant leveren de culturele gezelschappen een meerwaarde aan de Dirkwagerorganisatie, waarbij alle partijen innovatief en creatief samenwerken. Zo kon Dirkwager bijvoorbeeld voor een relatie-ontvangst over 'De kunst van het schenken – actualiteiten schenkingsrecht' terecht bij het Kröller-Müller Museum. Een uitgelezen plek voor een bijeenkomst, waardoor bij de genodigden mogelijk ook liefde voor het museum zou ontluiken. Een ander voorbeeld zijn de online 'Energizer'-sessies die Introdans in coronatijd verzorgt voor de thuiswerkers van Dirkwager: de werkdag beginnen met dansen en bewegen. Of een coronaproof contrabas-concert door Phion, live gestreamd vanuit de hal bij Dirkwager. Behalve dit soort zaken met een funfactor zijn er ook meer inhoudelijke sessies. Zo volgden de juristen al eens een training 'podium performance' bij Toneelgroep Oostpool. Ook staat de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap bij verschillende medewerkers op het wensenlijstje. Daarvoor zijn samen met de cultuurpartners allerlei verrassende trainingen te bedenken.

Misschien kan een dirigent een training verzorgen over de kunst van het dirigeren of van het luisteren? Een paar brainstormsessies met de creatieve geesten uit de culturele hoek en de ideeën rollen over tafel.

Kennis en contacten delen

Dankzij de culturele kruisbestuiving kan Dirkwager zijn relaties én de eigen organisatie dus allerlei mooie extra's bieden – het mes snijdt aan twee kanten. Dat geldt ook voor het ambassadeurschap: relaties en Dirkwagercollega's zullen na een voorstelling of een ludieke trainingssessie hun enthousiaste verhaal delen met anderen. En de culturele instellingen doen dat weer met hun ervaringen met Dirkwager. Daarnaast delen Dirkwager en de cultuurpartners elkaars nieuwsberichten over en weer op social media. Zo deel je elkaars successen en bereik je elkaars netwerken.

Op deze manier ingevuld krijgt culturele sponsoring een compleet nieuwe betekenis en aanpak; de mogelijkheden zijn nog lang niet opgedroogd. Zo wordt sponsoring zoveel leuker, verrassender en interessanter dan bij louter financiële ondersteuning. Voor de partners, de relaties, de regio én de samenleving. ■

Virtuele groet

Het is alweer even geleden, maar Dirkwager wil graag nog de virtuele nieuwjaarsgroet van kantoor met u delen. Niet alleen omdat het een terugblik is op 2020, maar vooral omdat er ook een boodschap in zit over de toekomst. In de film vertellen diverse medewerkers van Dirkwager hoe zij het afgelopen jaar hebben ervaren en wat zij meenemen naar het nieuwe jaar. Hun verhalen blijven actueel, dus zijn ook voor nu nog leuk om eens te bekijken. Bekijk de video door de QR-code te scannen met de camera app op uw smartphone.

Chambers Europe Guide en The Legal 500

Nog meer mooie vermeldingen voor kantoor en collega's. Om te beginnen is de sectie Aansprakelijkheid & Verzekering van Dirkwager dit jaar opnieuw opgenomen in de ranglijsten van de Chambers Europe Guide. Daan Baas en Harry Kruitwagen, advocaat-partners van deze sectie, krijgen daarnaast een persoonlijke vermelding als 'Notable practitioners'. The Chambers Europe Guide is een Europese ranglijst van vooraanstaande secties en advocaten per rechtsgebied, gebaseerd op objectief onderzoek en interviews met cliënten en vakgenoten. Zie voor meer informatie en testimonials: chambers.com.

Daarnaast is Dirkwager weer terug te vinden in The Legal 500 - editie 2021, een toonaangevende gids op het gebied van juridische dienstverlening wereldwijd. Dit jaar is het kantoor vertegenwoordigd in twee *practice areas* met zeven advocaten, respectievelijk in de categorie Insurance (Harry Kruitwagen, Daan Baas, Joost Bindels en René Wildenburg) en Information Technology (Ernst-Jan van de Pas, Joost Becker en Mark Jansen). Zie voor meer informatie en testimonials: TheLegal500.com.

Dirkwager is cliënten en relaties dankbaar voor de positieve aanbevelingen en goede reviews voor beide rankings.

Recommended Individual

“A highly reputable, likeable and reliable litigator”. Met deze omschrijving behaalt IE-advocaat Joost Becker dit jaar een bijzondere vermelding als Recommended Individual in de WTR 1000, de prestigieuze ranking van The World's Leading Trademark Practitioners. Dit is een jaarlijkse ranking gebaseerd op onafhankelijk marktonderzoek met feedback van cliënten en inzendingen van advocatenkantoren. Joost Becker heeft deze ranking te danken aan zijn uitstekende referenties op het gebied van merkenrecht van onder meer cliënten waarvoor hij werkt en voor zaken die hij behandelt. Dit is de eerste keer dat Dirkwager legal & tax met een jurist vertegenwoordigd is in de WTR 1000. Een mooie, positieve aanbeveling waar het kantoor met recht trots op is.

Dirkzwager zoekt talent!

Dirkzwager is een topspeler waar ambitieuze, gemotiveerde juristen en fiscalisten dienstverlening leveren op hoog niveau. Dat doen wij in een mooie omgeving en in een prettig werkklimaat. Dirkzwager is innovatief, gedreven en toekomstgericht. Binnen Dirkzwager is er veel ruimte voor (zelf)ontwikkeling.

Regelmatig zoekt Dirkzwager medewerkers die bij dit profiel passen. Ben jij ambitieus en wil je hard aan de slag om de kansen die wij bieden op te pakken? Haal het beste uit jezelf en kom werken bij het grootste kantoor binnen deze regio.

Dirkzwager zoekt talent en heeft jou veel te bieden. Jij ons ook?

Bekijk dan snel de actuele vacatures op werkenbijdirkzwager.nl

Maak kennis met **Dirkzwager**
legal & tax